

Årsredovisning

Folkhögskolorna

Helår 2017

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	4
2	Verksamhet	5
2.1	Viktigaste händelserna under perioden	5
2.2	Verksamhetens miljöarbete	5
2.3	Folkhälsa	6
2.4	Mänskliga rättigheter och jämlik vård	8
2.5	Verksamhetens säkerhets- och beredskapsarbete.....	9
2.6	Redovisning av genomförd intern kontroll 2017	10
2.7	Systematiskt förbättringsarbete	10
2.8	Inköp	12
3	Mål och fokusområden.....	13
3.1	Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen.....	13
3.1.1	Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland.....	13
3.1.1.1	Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land.....	13
3.1.2	Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska	13
3.1.2.1	Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv	13
3.1.3	Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska.....	14
3.1.3.1	Minska verksamheternas avfallsmängder och verka för cirkulära affärsmodeller samt skärpta miljökrav vid upphandlingar	14
3.1.4	Deltagandet i kulturlivet ska öka.....	15
3.1.4.1	Utveckla samverkan mellan VGR:s kulturverksamheter och civilsamhället/det fria kulturlivet.....	15
3.1.4.2	Stärka barn och ungas möjligheter att delta i kulturlivet.....	16
3.2	Västra Götalandsregionen ska kunna rekrytera rätt kompetens och erbjuda en god arbetsmiljö för medarbetarna	16
3.2.1	Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras	16
3.2.1.1	Satsa på ledarskap.....	16
3.2.1.2	Stimulera uppgiftsväxling och nya arbetssätt.....	17
3.2.1.3	Utveckla modellen för lönekarriär och kompetensutveckling.....	17
3.2.2	Arbetsmiljön ska förbättras och sjukfrånvaron ska minska	17

3.2.2.1	Systematisera arbetsmiljöarbetet, breddinföra goda exempel och pröva arbetstidsmodeller.....	17
3.2.2.2	Utveckla ett målmedvetet, strukturerat och hälsofrämjande arbete för minskad sjukfrånvaro	18
4	Personal	19
4.1	Chefsförutsättningar	19
4.2	Sjukfrånvaro.....	19
4.3	Personalvolym, personalstruktur och personalkostnadsanalys.....	21
5	Ekonomiska förutsättningar	23
5.1	Ekonomiskt resultat.....	23
5.1.1	AR05 RR-rapport Utförare regional utveckling.....	24
5.2	Åtgärder vid ekonomisk obalans.....	24
5.3	Eget kapital.....	25
5.4	Investeringar.....	25
6	Bokslutsdokument och noter	26
7	Övrig rapportering	34
7.1	Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse.....	34

1 Sammanfattning

Samhällsutmaningar som folkhögskolestyrelsen arbetar aktivt med är framförallt:

- Integrationsutmaningen och
- Individer som inte fullgjort sina gymnasie- eller grundskolestudier

Verksamhet

Folkhögskolornas verksamhet fokuserar fortsatt på folkbildning genom folkhögskolekurser. Utvecklingen av ytterligare uppdrag har fortsatt under 2017. Vi ser att stödet till våra deltagare fortsatt behöver utvecklas eftersom antalet deltagare med psykisk ohälsa ökar.

Personal

Förvaltningens personal mår bra även om möjligheten till vidare utveckling finns med ytterligare hälsofrämjande insatser. Sjukfrånvaron fortsätter sjunka och förvaltningen arbetar aktivt i de områden där vi ser behov av förbättringar. Erfarenhetsutbyte och kompetensutvecklingsinsatser tillsammans med nya utmaningar ger medarbetare möjligheter att utvecklas.

Ekonomi

I ingången av 2017 beslutade styrelsen för folkhögskolorna om en underfinansierad budget. Underskottet var -2,7 mnkr. Under våren har dialog mellan ägaren och styrelsen förts där styrelsen ansökte om att få nyttja eget kapital för att täcka kostnader under 2017. Efter justeringar i budget och beslut i fullmäktige landade samtalen i att folkhögskolorna fick tillåtelse att ha ett negativt resultat på -2,7 mnkr för året. Budgeten skrevs om så att personalkostnaderna skrevs ner med 2,7 mnkr.

Resultatet för verksamhetsåret är -3,1 mnkr. Styrelsen för folkhögskolorna har fattat beslut om åtgärder för förbättrat resultat 2017. Genom dessa åtgärder finns en risk för minskad måluppfyllelse främst för deltagare i störst behov av stöd och möjligheten att erbjuda invånare och deltagare kulturupplevelser på folkhögskola.

Bakgrunden till resultatet ligger i lägre intäkter från deltagare, lägre mobilitetsersättning från kulturnämnden och andra regionen/landsting, ökade IS/IT kostnader samt ökade interna kostnader för servisöverenskommelse.

2 Verksamhet

2.1 Viktigaste händelserna under perioden

Folkhögskolornas arbete är fortsatt koncentrerat på att ge deltagare:

- behörighet att studera vidare
- kunskap i det svenska språket
- möjligheter att fördjupa kunskaper inom sitt profilområde

Trots en stark arbetsmarknad fyller alla folkhögskolor sina studieplatser på de flesta kurserna. Behovet av stöd till deltagare med neuropsykiatrisk funktionsvariation eller psykisk ohälsa har varit och är fortsatt en stor fråga. Den har diskuterats och behöver få en lösning genom stärkta resurser och strukturerad organisation..

Styrelsen har under året fattat beslut om sparåtgärder som bland annat har lett till en stramare personalbemanning och minskat kursutbud.

Verksamhetsvolym 2017

Verksamhetsvolym 2017	Allmän kurs	Särskild kurs	Korta kurser	Summa
	Deltagarveckor	Deltagarveckor	Deltagarveckor	Deltagarveckor
Billströmska	3 143	1 575	219	4 937
Dalsland	5 748	712	210	6 670
Fristad	2 813	2 630	510	5 909
Grebbestad	2 301	1 812	229	4 342
Göteborg	7 941	2 865	0	10 806
Vara	2 604	2 966	600	6 170
Totalt	24 550	12 560	1 768	38 878
Cirka antal deltagarplatser	700	360	1 700	
Andel	64%	32%	4%	

Verksamhetsvolym 2017	SMF	Etablering	Svenska från dag 1	SFI	Uppdragsutbildning	Summa
	Deltagarveckor	Deltagarveckor	Deltagarveckor	Deltagarveckor	Deltagarveckor	DTV
Billströmska	0	0	0	0	0	0
Dalsland	208	736	330	0	340	1 614
Fristad	96	1 170	0	2 500	10	3 774
Grebbestad	0	551	0	0	57	608
Göteborg	370	383	0	2 970	1 364	5 087
Vara	494	552	72	0	40	1 158
Kansli	0	0	0	0	1 140*	1 140*
Totalt	1 168	3 492	402	5 470	2 951	13 383

*Uppskattat antal deltagarveckor inom VIA-projekt och språkteam.

2.2 Verksamhetens miljöarbete

Västra Götalandsregionens transporter är fossilfria och energieffektiva

- Folkhögskoleförvaltningen arbetar med att effektivisera resandet som ökat under 2016. Regelbundna mätningar av resandet genomförs för de arbetsplatser där resandet är stort. Möjligheten att välja bort resor stärks för minskat resande.
- Vid nyanskaffning följs regionens upparbetade rutiner.

Västra Götalandsregionens energianvändning är energieffektiv och fossilfri

- Förvaltningen har ännu inte skapat rutiner för minskad elanvändning inom verksamheten.

Resursanvändningen inom Västra Götalandsregionen stödjer en hållbar utveckling. Det avfall som uppkommer inom Västra Götalandsregionen tas omhand på ett sådant sätt att det stödjer en hållbar utveckling

- Folkhögskoleförvaltningen följer till stora delar regionens upphandlingsprocess.
- Varje kök inom folkhögskoleförvaltningen har eget ansvar för hanteringen av avfallsmängden. Information och lärande kring hållbarhetsfrågor sker kontinuerligt på varje folkhögskola.
- Allt matavfall sorteras

Västra Götalandsregionen ska minska miljöpåverkan från inköp av livsmedel

- Mätningen av andel ekologiska livsmedel sker kontinuerligt. Andelen stiger. Andelen var 2016 40% och 2017 var den 44%.
- Egen produktion av vissa livsmedel startas upp i Fristad.

Västra Götalandsregionen ska leva upp till det nationella målet om en giftfri miljö

- Folkhögskoleförvaltningen nyttjar möjligheten att använda redesignad/återbrukad utrustning. T ex tog Fristads folkhögskola över skolbänkar och skåp från Naturbruksgymnasiet i Uddetorp istället för att köpa nya möbler.
- Folkhögskolorna har fasat ut alla kemikalier som är hälsofarliga.

Arbete med att ta fram en miljöplan för styrelsen för folkhögskolorna pågår. Arbetet syftar till att skapa en plan som har deltagarnas lärande i hållbarhetsfrågor som fokus.

2.3 Folkhälsa

Samling för social hållbarhet

Åtgärder:

Öka de idéburna organisationernas möjligheter att erbjuda aktiv fritid oavsett socioekonomiska förhållanden, kön, funktionsnedsättning, kulturella och geografi ska skillnader.

- Folkhögskolorna har under 2017 erbjudit flera olika aktiviteter riktat till individer i varje folkhögskolas närområde. Med skolornas heterogena deltagargrupper når aktiviteter flera olika grupper i närsamhället. Samtidigt har skolornas långa närvaro på olika platser i Västra Götalandsregionen skapat arenor för utbud av olika aktiviteter. Under 2017 har dessa aktiviteter begränsats något på grund av ekonomiska begränsningar.

Utveckla det förebyggande ANDTS-arbetet (Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak och Spel) genom att till exempel begränsa tillgängligheten, skapa fler drogfria mötesplatser och förstärka föräldrastödsarbetet.

- Styrelsen för folkhögskolorna arbetar för att folkhögskolorna ska vara drogfria miljöer. Styrelsen fattade under 2017 beslut om en ny studeranderätt som reglerar bland annat drogfriheten.

Utveckla kompletterande och alternativa studieformer i samverkan för att de som inte gått igenom det formella utbildningssystemet ska få fler chanser till utbildning, t ex inom

kompetensplattform Västra Götaland, inom ett regionalt kunskapslyft och genom att utöka kursutbudet och antalet studieplatser på folkhögskolorna.

- Folkhögskolorna arbetar vidare med att skapa så många utbildningsplatser som möjligt inom den ram som styrelsen för folkhögskolorna har att förfoga över. Under 2017 har folkhögskolorna haft allmänna kurser, särskilda kurser, studiemotiverande folkhögskolekurser, etableringskurser och svenska från dag ett kurser. Andelen allmänskursdeltagare har ökat under 2017.

Erbjud praktikplatser och pröva möjligheten till fortsatt anställning, t.ex. genom att utveckla de s.k. arbetsmarknadsnoderna till att i samarbete med Samordningsförbund, Arbetsförmedling och Försäkringskassa, också omfatta andra personer som står långt utanför arbetsmarknaden.

- Styrelsen för folkhögskolorna driver tillsammans med regional utvecklingsnämnd och personalutskottet VIA-projektet. projektet ger individer långt ifrån arbetsmarknaden en anställning i Västra Götalandsregionen under ett år med lön och god handledning. Projektet pågår och antalet deltagare är kontinuerligt mellan 50 och 60 st. Anställningarna sker i samarbete med arbetsförmedlingens satsningar.

Stimulera utvecklingen av fler arbetsintegrerande sociala företag och kooperativ, t.ex. genom riktade insatser inom Västra Götalandsregionens program för social ekonomi.

- Styrelsen för folkhögskolorna har provat sig fram med sociala företag tillsammans med Companion under 2017. Detta har skett främst på Billströmska folkhögskola på Tjörn där sociala företag skapats och utvecklas.

Anordna via samordningsförbund och idéburna organisationer fler aktiverande och hälsofrämjande insatser för arbetslösa

- Under 2017 har styrelsen för folkhögskolorna drivit ett projekt i Skaraborg kallat LevelUp. Detta har skett i samverkan med idéburna organisationer och samordningsförbund i syfte att stärka arbetslös möjlighet till studier.

Handlingsplan fullföljda studier

Stimulera intresset för studier

- Under 2017 har styrelsen för folkhögskolorna fortsatt att arbeta för deltagare som inte fullgjort grund- eller gymnasieskolan oavsett bakgrund. I detta arbete har behov av utökat deltagarstöd lyfts fram av regionstyrelsen som prioriterat behov för folkhögskolorna. Antalet deltagarplatser har ökat och kommer att öka under 2018. Vi ser att andelen deltagare i behov av stöd också ökar.

Skapa förutsättningar för goda skolresultat för ungdomar med migrationsbakgrund

- Styrelsen för folkhögskolorna har under 2017 fortsatt erbjudit SFI på folkhögskola. Detta tillsammans med skolornas etableringskurser och allmän kurs med möjlighet till att få gymnasiebehörighet och högskolebehörighet har under 2017 skapat goda förutsättningar för ungdomar med migrationsbakgrund. Vi ser att studiehandledning på modersmålet är en framgångsfaktor.

- Deltagare som kom till Sverige som ungdomar och som blir för gamla för

ungdomsgymnasiet innan de har hunnit göra sig behöriga till gymnasiet kommer ofta till allmän kurs grundskolenivå.

- Folkhögskolespåret (som finns i Färgelanda och Fristad) ger dessa ungdomar goda möjligheter till integration genom boende och studier på en folkhögskola.
- Ungdomar – särskilt unga kvinnor - med kort skolbakgrund är en grupp som behöver mer stöd än vad folkhögskolorna idag har kunnat erbjuda hittills. Detta om de ska lyckas ta igen den bildning de idag saknar.

2.4 Mänskliga rättigheter och jämlik vård

”För varje människa – Handlingsplan för det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter i Västra Götalandsregionen 2017–2020”

Förbättrad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

- Styrelsen för folkhögskolorna har under 2017 fortsatt arbeta med enkelt avhjälpna hinder. Styrelsen fattade beslut om flytt av verksamheten i Trollhättan till lokaler som är tillgänglighetsanpassade. Vidare har styrelsen fattat beslut om förändrade lokaler i Fristad som väntar på investeringsberedning.

Stärkta rättigheter för barn och unga

- Styrelsen fattade under 2017 beslut om ny studeranderätt vilket skapar en tydlig struktur för studerandeflytande. I förvaltningens deltagarutvärderingar ger svaren att deltagarna upplever stor påverkansmöjlighet.

Stärkt hbtq-kompetens

- Under 2017 deltog förvaltningen i Prideparaden i Göteborg under VGRs flagga. Ett initiativ som bereddes med dialoger på skolorna om HBTQ-frågor. Under 2017 undersöktes möjligheter att HBTQ-cetrifiera förvaltningen utan att beslut om detta fattats.

Systematisk dialog med invånarna

- Styrelsen fattade under 2017 beslut om ny studeranderätt vilket skapar en tydlig struktur för studerandeflytande. I förvaltningens deltagarutvärderingar ger svaren att deltagarna upplever stor påverkansmöjlighet.

Vidgat deltagande i kulturlivet

- Styrelsen för folkhögskolorna har under 2017 erbjudit deltagare kulturaktiviteter såsom konserter, utställningar, föreläsningar samt inte minst möjlighet att själv utöva olika kulturaktiviteter. Förutom detta har allmänhet bjudits in till ett flertal aktiviteter samtidigt som deltagare på folkhögskolorna deltagit i evenemang utanför skolorna.
- 2017 kom Fristads folkhögskola med i projektet ”Folkbildning och kultur i samverkan”; samma projekt som Göteborgs folkhögskola deltar i sedan flera år tillbaka. Genom projektet får deltagarna vid dessa två skolor ännu fler möjligheter till kulturupplevelser, möten med kulturarbetare och till att själva utöva kultur.

Jämlika och icke-diskriminerande arbetsplatser

- Varje skola har en likabehandlingsplan och folkhögskoleförvaltningen arbetar för att skapa en övergripande plan för jämställdhetsarbete och icke-diskriminering. Höstens ”Mee-to” kampanj har aktualiserat frågorna än mer.

Jämställdhetsintegrering

Lön

- Under 2017 har förvaltningen sett över alla löner och ser inga osakliga löneskillnader.

Andelen anställd personal

- Andelen personal fördelar sig som tabellen visar

Deltagarrekrytering

- Vid några kurser som folkhögskolorna driver arbetar vi för lika andel deltagare från vardera kön. Vi har sett att resultatet av gruppens lärande behåller en hög nivå och tror att det delvis kan bero på denna fördelning.

- För andra kurser har det varit svårt att få sökande från båda könen. Deltagarrekrytering har delvis fokuserats på att nå bredare sökande utan att vi lyckats.

Ledningsfunktioner

- Folkhögskoleförvaltningens chefer är vid utgången av 2017 fördelat 50% kvinnor och 50% män

Deltagarstatistik

- folkbildningsrådet kräver att all deltagarstatistik finns uppdelat på kön. Därför är all deltagarstatistik uppdelad på kön.

Verksamheten har skapat förutsättningar för invånare/patienter att påverka och vara delaktiga i frågor som berör dem

- Styrelsen fattade under 2017 beslut om ny studeranderätt vilket skapar en tydlig struktur för studerandeflytande. I förvaltningens deltagarutvärderingar ger svaren att deltagarna upplever stor påverkansmöjlighet.

2.5 Verksamhetens säkerhets- och beredskapsarbete

Risk och väsentlighetsanalys

- Styrelsen har under 2017 skapat och fattat beslut om en risk- och väsentlighetsanalys för hela verksamheten. I den analysen har omvärlden, regionen och den egna verksamhetens arbete omfattats. Bedömning av risker och konsekvenser har gjorts och åtgärder vidtagits.

Krisplaner

- Varje folkhögskola har en krisplan i händelse av kris. En förvaltningsgemensam plan för säkerhet kommer att innehålla dessa.

Kommunikationsplattform

- Under 2017 har arbetet med att skapa en kommunikationsplattform startats upp. Beslut om kommunikationsplattformen planeras under 2018. I denna kommer fokus för säkerhetsarbetet att ligga på informationssäkerhet.

- Folkhögskolorna i Sverige har ett gemensamt administrativt system som säkerställer att rätt information om deltagare finns tillgänglig. Folkhögskoleförvaltningen deltar i en nationell styrgrupp för detta system.

Arbete med säkerhetsplan för förvaltningen

- Under 2017 har arbete med att skapa en säkerhetsplan för förvaltningen påbörjats. Beslut om planen planeras under 2018.

2.6 Redovisning av genomförd intern kontroll 2017

Kontroller har genomförts i enlighet med den internkontrollplan som styrelsen beslutat om.

Åtterrapporering av resultatet av de särskilda kontrollerna som särskilt belysts under året sker i februari 2018

Förbättringsområden:

- Förvaltningen behöver skapa en än bättre struktur för intern kontroll än tidigare.
- Avtalstroheten är fortsatt på en allt för låg nivå för att vara tillfredsställande.
- Utmaningar finns i uppföljning av ryckig statsbidragshantering. Periodiseringar och hantering av delar av statsbidragsintäkter kommer fortsatt vara utmanande för förvaltningen.
- Styrelsens uppdragsdialog med kulturnämnden har utvecklats och förbättrats.
- Interna strukturer för förvaltningen har utvecklats och förbättrats

2.7 Systematiskt förbättringsarbete

Arbeta aktivt med att stödja lösningar kopplat till samhällets integrationsutmaning

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017 genom många kurser och aktiviteter för målgruppen.

-Folkhögskolorna ser att målområdet behöver vara i fokus under överskådlig tid och samtidigt som måluppfyllelsen för verksamheten är god finns mycket mer att göra.

Utveckla ett väl fungerande deltagarstöd på alla folkhögskolor

- Folkhögskolorna har ännu inte nått full måluppfyllelse i arbetet

- Ett nätverk och en arbetsgrupp har bildats under 2017 för att förbättra, strukturera och utbyta erfarenheter kring området för att också gemensamt utveckla högre kompetens.

- Finansiering för insatser har delvis saknas. I den mån det har varit möjligt för skolorna att söka bidrag från SPSM har detta gjorts, men det är en osäker och icke långsiktig finansiering.

Utveckla förvaltningens interna och externa kommunikation mellan skolor och mellan skola och förvaltningskansli

- Folkhögskolorna har ännu inte nått full måluppfyllelse i arbetet

- Ett arbete med att skapa en kommunikationsplattform har startats och beslut om densamma kommer att ske under 2018.

Göra det möjligt för deltagare och personal att få tillgång till nödvändig digital infrastruktur

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017

- Den sista folkhögskolan får digitalt regionnät under våren 2018.

- På några skolor är fortfarande antalet datorer för få.

Implementera en gemensam studeranderätt för alla skolor i förvaltningen

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017

- Beslut om och implementering av studeranderätten har gjorts under 2017

- En utvärdering av hur vår nya studeranderätt fungerar planeras till hösten 2018.

Anta utmaningen att ta del av de satsningar som möjliggörs för folkhögskolorna av regeringen

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017
- Folkhögskolorna har drivit etableringskurser, SMF-kurser, svenska från dag ett kurser och utökat antal allmän- och särskildkurser.
- Folkhögskolorna fortsätter under 2018 att arbeta för att ta del av alla de satsningar som regeringen gör på folkhögskolan som utbildningsform.

Utveckla och förankra en handlingsplan för arbetsmiljö och hälsa

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017
- Fortsatt arbete för chefsgruppen med hälsofrämjande ledarskap genom projektmedel från regionen. Under hösten fortsatte insatser kring hälsofrämjande ledarskap på varje skola.
- Folkhögskoleförvaltningen har ansökt om projektmedel för att ytterligare utveckla det hälsofrämjande arbetet i syfte att förbättra arbetsmiljön och motverka sjukskrivningar.

Arbeta med medarbetarundersökningens resultat

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017.
- Resultatet av 2017 år medarbetarenkät visar på att arbetet fungerar väl och utvecklas.
- Varje folkhögskola har en arbetsmiljöplan. Arbetsmiljöplanen kompletteras med hur skolorna ska arbeta med enkätens resultat.

Arbeta för en hållbar, hälsofrämjande arbetsplats

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017
- Fortsatt arbete med hälsofrämjande ledarskap genom projektmedel från regionen.
- Folkhögskoleförvaltningen har ansökt om projektmedel för att ytterligare utveckla det hälsofrämjande arbetet i syfte att förbättra arbetsmiljön och motverka sjukskrivningar.

Vidareutveckla samverkan i förvaltningen

- Folkhögskolorna har ännu inte nått full måluppfyllelse i arbetet.
- Dialog om vidare utveckling pågår.

Utveckla gemensam syn på arbetstidsavtal i förvaltningen

- Folkhögskolorna har ännu inte nått full måluppfyllelse i arbetet
- Avtal inom några personalområden är klara och samtal förs med resterande personalgrupper

Fortbilda personal genom erfarenhetsutbyte

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017
- Olika verksamhetsområden som tex, administration, ekonomi, deltagarstöd och kvalitetsarbete fungerar väl och utvecklas medan andra har potential att förbättras.

Kompetensutveckling/kompetensförsörjning

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017
- Flera av medarbetarna har haft möjlighet till enskild kompetensutveckling. Flera medarbetare har deltagit i kompetensutveckling i grupp. Samtidigt sker kontinuerligt lärande inom ramen för de arbetsgrupper förvaltningen har.
- Detta kan exemplifieras med;
 - A. fortbildning inom svenska som andraspråk inom ramen för sin tjänst för 5 pedagoger,
 - B. möjlighet att läsa folkhögskoleläroarbete parallellt med sitt arbete (Vara),
 - C. möjlighet att komplettera med 7,5 hp folkbildning för lärare med annan lärarexamen (Fristad, Grebbestad)

Vidareutveckla löneprocessen

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017
- Lönekriterier används och löneprocessen utvecklas.

Implementera en plan för likvärdighetsbehandling i förvaltningen

- Folkhögskolorna har ännu inte nått full måluppfyllelse i arbetet
- Likabehandlingsplaner finns på varje folkhögskola. Planerna behöver dock kommuniceras och delaktigheten behöver öka både när det gäller personal och deltagare.
- En övergripande plan för arbetet med jämställdhet och likabehandling saknas. Beslut om en sådan plan planeras till 2018.

Säkerställa ekonomiska processer på skolan, förvaltningskansli och gränssnitt mellan dessa

- Folkhögskolorna har ännu inte nått full måluppfyllelse i arbetet
- Arbetet inom området har utvecklats under 2017 men har potential att bli ännu bättre.

Bevaka och följa upp fördelningen av statsbidragsfinansierad verksamhet och annan verksamhet

- Folkhögskolorna har hög måluppfyllelse inom området 2017
- En struktur för hur hantering av detta har tagits fram och följs i förvaltningen.

2.8 Inköp

Under 2016 och 2017 har folkhögskoleförvaltningen arbetat med frågan om inköp och avtalstrohet. I vårt interna kontrollarbete sker stickprov för att kontrollera efterlevnad.

En egenanalys av situationen är att efterlevnaden ökar och att vi är på rätt väg i arbetet, även om vi har en bit kvar till en tillfredsställande nivå.

Arbetet med att få avtal inom de områden där folkhögskolorna gör inköp tillsammans med kunskap om avtal och vikten av följsamhet utgör delarna i förbättringsarbetet.

Förvaltningens mäter avtalstroheten inom flera områden. Vi ser att variationen mellan områden är stor och där utmärker sig livsmedel med en stor avtalstrohet medan undervisningsmaterial och deltagarresor har förhållandevis låg avtalstrohet.

På chefs- och ledningsgruppsmöten uppmanar vi och pratar ständigt om vikten att följa upphandlingarna.

3 Mål och fokusområden

3.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen

3.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland

Folkhögskolornas arbete i lokalsamhället och i de delregioner de befinner sig i har utvecklats under en rad av år. Med sin historia från 1875 och framåt har skolorna befast sin roll i närsamhället och samtidigt varit en del av samhällsutvecklingen i sin geografiska närhet.

3.1.1.1 Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land

Folkhögskolestyrelsen har sex folkhögskolor varav fem har internat. Dessa internat ger skolorna, dess deltagare och personal, möjlighet att utveckla landsbygden där de befinner sig.

- Folkhögskolorna utvecklar befintliga och skapar nya kurser i samarbete med lokalsamhälle, civilsamhälle, region, arbetsförmedling och andra organisationer till stöd för landsbygdsutveckling. PÅGÅR
- Folkhögskolorna stödjer landsbygdsutvecklingen genom att vara kunskapsbärare och mötesplatser för lärande på de platser de befinner sig. PÅGÅR
- Folkhögskolorna bibehåller och utvecklar det redan goda och stora kontaktnät skolorna har i lokalsamhället. PÅGÅR

Arbetet pågår och når bra effekt även om arbetsfältet är stort och kan utvecklas på många sätt.

3.1.2 Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska

Vi ser att folkhögskolorna gör ett stort arbete och har potential att utveckla detta arbete ytterligare. Utvecklingen ser vi främst i arbetet med deltagare med neuropsykiatrisk funktionsvariation och psykisk ohälsa.

Resurser och kompetens för att nå alla deltagare i den omfattning som folkhögskolorna vill behöver förbättras

Styrelsens beslut om åtgärder för en ekonomi i balans under 2017 bedöms ge effekter på detta mål. Med minskade resurser bedöms de med störst stödbehov drabbas.

3.1.2.1 Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv

Folkhögskolestyrelsens sex folkhögskolor har i sitt grunduppdrag från staten att arbeta med att bryta utanförskap och segregation. Detta gör folkhögskolorna genom att:

- Driva allmän kurs på alla folkhögskolor som gör det möjligt för deltagare att uppnå grundskolekompetens såväl som gymnasiekompetens. PÅGÅR
- Driva särskilda kurser som utvecklar individen och som ger deltagarna möjlighet till

vidare studier inom specifika högskole- och universitetsutbildningar. PÅGÅR

- Driva särskilda kurser som utvecklar individen och som ger yrkeskompetenser inom journalistik, fritidspedagoger, trädgårdsskötsel och behandlingsassistenter. PÅGÅR
- Driva kurser för deltagare med funktionsvariation för att ge dem en möjlighet till växande och utveckling mot ett bra liv. PÅGÅR
- Driva SFI på folkhögskolor som gör mötet mellan olika individer och integration möjlig. PÅGÅR
- Driva etableringskurser som ger nyanlända möjlighet att studera på folkhögskola och som gör mötet mellan olika individer och integration möjlig. PÅGÅR
- Driva "svenska från dag 1" på folkhögskolorna för att ge nyanlända en snabb väg till språk och en väg in i samhället. KLAR
- Driva språkutbildning för vårdpersonal som också gör mötet mellan olika individer och integration möjlig. PÅGÅR
- I samverkan med Göteborgs kommun och Samordningsförbundet "Delta" har folkhögskolan under året genomfört yrkesutbildningen "Måltid/lokalvård" och svenska undervisning. Målgruppen är medborgare som uppbär försörjningsstöd och som av olika anledningar inte lyckats fullfölja sina SFI studier. Under året har en uppföljning påbörjats av samtliga deltagare som under en femårsperiod har deltagit i uppdragsutbildningarna. Samarbetet har gett goda resultat i form av arbete och återgång till vidare studier. KLAR
- Göteborgs folkhögskola och Dalslands folkhögskola har blivit medsökande i ett ESF projekt som tangerar ovanstående mål. PÅGÅR
- Driva projekt (VIA) som ger ungdomar i utanförskap en väg in på arbetsmarknaden. PÅGÅR

Styrelsens beslut om åtgärder för en ekonomi i balans under 2017 ger minskade pedagogresurser och en kurs som inte startat. Detta kan på sikt få effekter på graden av måluppfyllelse. Vi kan ännu inte se sådana effekter eftersom resultaten kommer först sommaren/hösten 2018.

3.1.3 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska

Andelen ekologiska livsmedel ökar i folkhögskolornas kök.

2016 var andelen 40%.

2017 är andelen 44%.

Folkhögskoleförvaltningen arbetar med att ta fram och förankra en miljöplan för folkhögskolornas miljöarbete. Planen är ännu inte klar och beslutad. Det kan därför ta tid innan arbetet med planen får effekt bland deltagare på folkhögskolorna.

3.1.3.1 Minska verksamheternas avfallsmängder och verka för cirkulära affärsmodeller samt skärpta miljökrav vid upphandlingar

Verksamhetens egen miljöpåverkan ska minska genom:

- Ökad andel ekologiska livsmedel i verksamhetens serveringar. PÅGÅR

- Avfallsmängd ska minska och källsortering ska bli än mer effektiv. PÅGÅR
- Upphandlingar ska i större utsträckning ske inom redan upphandlade avtal och på så sätt verka för att minska klimatpåverkan. PÅGÅR

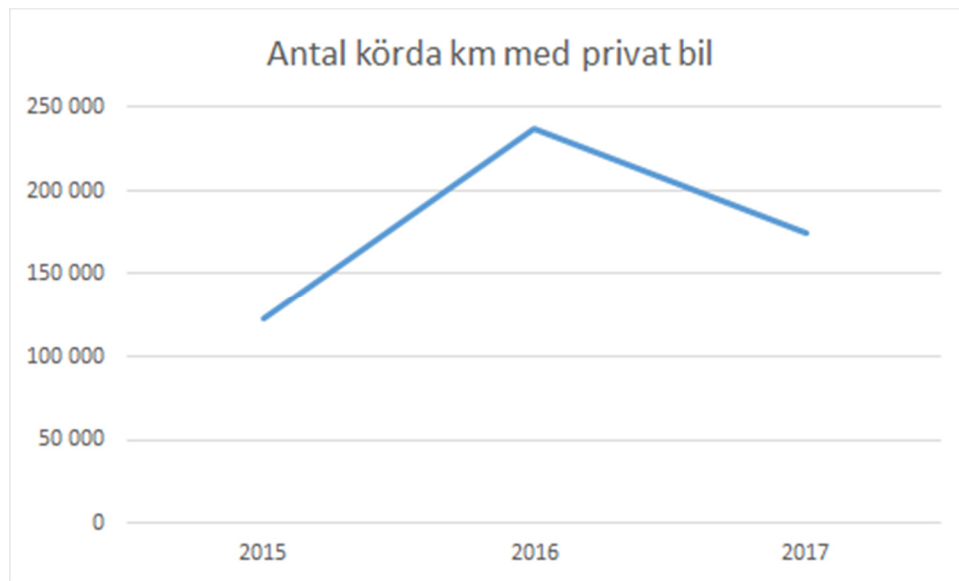
Verksamhetens arbete med förståelse för hållbart samhälle ska öka genom:

- Skapandet av en tydligare miljöplan som fokuserar på det hållbara samhället i lärandet. PÅGÅR

Aktiviteterna genomförs enligt plan.

Resande

Resandet i förvaltningen minskar trots arbete med utveckling av erfarenhetsutbyten mellan enheter.

3.1.4 Deltagandet i kulturlivet ska öka

De insatser som vi sedan lång tid tillbaka har arbetat med fortsätter att utvecklas. Samarbeten utvecklas och nya insatser tas fram i samverkan. Som exempel kan ges insatsen folkbildning och kultur i samverkan.

Resurserna för att skapa kulturaktiviteter och ge deltagarna på folkhögskolorna möjlighet att möta olika former av kulturella inslag påverkas av den åtgärdsplan för en ekonomi i balans som styrelsen fattat beslut om under 2017.

3.1.4.1 Utveckla samverkan mellan VGR:s kulturverksamheter och civilsamhället/det fria kulturlivet

Folkhögskolestyrelsens sex folkhögskolor verkar inom området genom att:

- medverka till samverkansprojekt med Västra Götalandsregionens kulturförvaltningar. PÅGÅR
- fortsätta bedriva samverkanskurser med ett flertal civilsammanslagningar. PÅGÅR
- fortsätta ha kulturaktiviteter för deltagare och allmänhet på alla sex folkhögskolor.

PÅGÅR, även om resurserna för dessa aktiviteter minskat i och med beslutet om en budget i balans.

Aktiviteterna genomförs enligt plan

3.1.4.2 Stärka barn och ungas möjligheter att delta i kulturlivet

Folkhögskolestyrelsens sex folkhögskolor arbetar med ungas (18 år och äldre) möjligheter att delta i kulturlivet genom att:

- erbjuda deltagare kulturinslag och lärandemöjligheter inom kulturområdet. PÅGÅR, även om resurserna för dessa aktiviteter minskat i och med beslutet om en budget i balans.
- ge deltagare möjlighet att ta del av Västra Götalandsregionens kulturutbud. PÅGÅR
- erbjuda allmänhet öppna kulturaktiviteter på folkhögskolorna. PÅGÅR, även om resurserna för dessa aktiviteter minskat i och med beslutet om en budget i balans.

Aktiviteterna genomförs enligt plan.

3.2 Västra Götalandsregionen ska kunna rekrytera rätt kompetens och erbjuda en god arbetsmiljö för medarbetarna

3.2.1 Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras

Folkhögskolestyrelsen ger medarbetare möjligheter att utvecklas inom de områden som samhällsutvecklingens utmaningar har behov av. Detta tar sig i uttryck genom:

- En satsning på pedagoger som, under arbetstid, kan fortbilda sig inom svenska som andraspråk på halvtid under 2016 till 2018
- Möjlighet att läsa folkhögskolelärarutbildning parallellt med sitt arbete (Vara),
- Möjlighet att komplettera med 7,5 hp folkbildning för lärare med annan lärarexamen (Fristad, Grebbestad)
- Fortbildning utveckling av allmän kurs – 2 pedagoger från Göteborg deltar
- Fortbildningsgrupper för olika personalgrupper med bland annat erfarenhetsutbyte mellan förvaltningens folkhögskolor

Att rekrytera pedagoger och behålla dem är en stor utmaning. Detta på grund av att löneläget för pedagoger inom övriga utbildningsformer har förbättrats tack vare statens satsningar. Dessvärre omfattar dessa inte pedagoger inom folkhögskolan.

3.2.1.1 Satsa på ledarskap

Folkhögskolestyrelsen ger medarbetare möjligheter att utvecklas inom de områden som samhällsutvecklingens utmaningar har behov av. Detta tar sig i uttryck genom:

- Kontinuerligt fortbildas inom folkbildningsområdet nationellt via folkbildningsrådets försorg. PÅGÅR
- Kontinuerlig dialog mellan ledarna inom förvaltningen som stöd för erfarenhetsutbyte och problemlösning. PÅGÅR

- Fortsatt utveckling av hälsofrämjande ledarskap. PÅGÅR
- Kontinuerlig utveckling av ledningsstödet inom HR och ekonomiområdet. PÅGÅR
- Möjlighet till specifika fortbildningsinsatser för enskilda ledare. PÅGÅR

Aktiviteter genomförs enligt plan.

3.2.1.2 Stimulera uppgiftsväxling och nya arbetssätt

- Utveckla kurser och arbetssätt för att möta en ständigt förändrad målgrupp som studerar på folkhögskola. PÅGÅR
- Arbeta med nya former av kurser och uppdrag som staten (genom folkbildningsrådet), arbetsförmedlingen, region och andra aktörer uppdrar åt folkhögskolorna att göra. PÅGÅR

Arbetet genomförs enligt plan.

3.2.1.3 Utveckla modellen för lönekarriär och kompetensutveckling

Folkhögskolestyrelsens ser en stor utmaning i detta fokusområde och har stor möjlighet att utvecklas inom området. Förvaltningen arbetar under 2017 med:

- Användandet av nya lönekriterier för hela förvaltningen. KLAR
- Starta arbetet med att nå lönespännviddsmålet. PÅGÅR

Folkhögskolestyrelsen ser möjligheterna för lönekarriär inom förvaltningen som små. Detta på grund av:

- Minskade marginaler i styrelsens budget.
- Folkhögskoleförvaltningens största yrkesgrupp, pedagoger, omfattas inte av statliga lönesatsningar som för andra skolformer. Detta leder till att förvaltningens konkurrensläge gentemot andra skolformers löneläge försämras..
- Folkhögskolestyrelsen ser möjligheter att utveckla kompetensutvecklingsinsatser som främjar erfarenhetslärande på ett systematiskt sätt både inom förvaltningen och i hela regionen.

Arbetet genomförs enligt plan i den omfattning ekonomi tillåter.

3.2.2 Arbetsmiljön ska förbättras och sjukfrånvaron ska minska

Folkhögskoleförvaltningens arbetsmiljö är enligt medarbetarenkätens resultat god. I arbetet med en hälsofrämjande arbetsplats ligger möjligheten att förbättra det redan goda resultatet genom att fokusera på att göra mer av det vi redan gör bra. Detta tar sig i uttryck i att:

- Utveckla arbetet med en hälsofrämjande arbetsplats och ett hälsofrämjande ledarskap
- Implementera förvaltningens handlingsplan för arbetsmiljö och hälsa

3.2.2.1 Systematisera arbetsmiljöarbetet, breddinföra goda exempel och pröva arbetstidsmodeller

Folkhögskoleförvaltningens arbetsmiljöarbete har under 2016 systematiserats och utvecklats. Under hösten 2016 utvärderas samverkansavtalet och den utvärderingen blir ett underlag för

fortsatt utveckling. PÅGÅR

Förvaltningen har under 2016 initierat en dialog i samverkan kring de stora grupperna i förvaltningen gällande arbetstidsavtal. Resultatet av dessa dialoger kan ge möjlighet att utveckla goda exempel på nya arbetstidsmodeller under 2017 och 2018. PÅGÅR

Arbetet genomförs enligt plan.

3.2.2.2 Utveckla ett målmedvetet, strukturerat och hälsofrämjande arbete för minskad sjukfrånvaro

Under 2016 har ledningsgrupp och central kanslipersonal genomgått en fortbildningssatsning i "hälsofrämjande ledarskap" ledd av Hälsan och arbetslivet. Resultatet av denna insats utvärderas under 2017 och planeras leda till en plan för hur det fortsatta arbetet ska utformas. Resultatet så här lång har lett till att förvaltningen arbetar under 2017 med att:

- Utveckla arbetet med en hälsofrämjande arbetsplats och ett hälsofrämjande ledarskap. PÅGÅR
- Implementera förvaltningens handlingsplan för arbetsmiljö och hälsa. PÅGÅR

Arbetet genomförs enligt plan.

4 Personal

4.1 Chefsförutsättningar

Genom att förvaltningen är relativt nybildad har alla enheter haft anledning att genomlysa ledningsstrukturen. Enheternas storlek och verksamhetsområde har genomlysts och gett förutsättningar för bibehållen eller förändrad ledningsstruktur. Dialog om ledningsstruktur har fortsatt under 2017.

Under året har det funnits utmaningar inom ledningsorganisationen. Vara folkhögskola fick i början på året en ny rektor. Under året har också rekrytering av rektor till Billströmska pågått (tillträde i jan -18). På Dalslands folkhögskola har en omorganisation resulterat i rekrytering av två biträdande rektorer och därmed en ny ledningsorganisation för den skolan. Under året har också enheten i Trollhättan flyttat till nya lokaler vilket har tagit mycket energi från ledning och medarbetare.

Fördelning av antalet medarbetare per chef.

Skola	Chef	Kvinnor	Män	Totalt
Billströmska	Rektor	23	18	41
Grebbestad	Bitr. rektor	8	3	11
Grebbestad	Rektor	13	7	20
Dalsland	Rektor	5	5	10
Dalsland	Bitr Rektor	12	8	20
Dalsland	Bitr rektor	11	5	16
Göteborg	Rektor	27	14	41
Göteborg	Bitr rektor	9	13	22
Fristad	Rektor	10	8	18
Fristad	Lärare med ledningsansvar	16	4	20
Fristad	Enhetschef service	12	2	14
Vara	Rektor	14	9	23
Vara	Bitr rektor	7	6	13
Kansli	Förvaltningschef	12	9	21

Aktiviteter under 2017:

- Ny rektor i Vara - leder till att normtalen på den enheten uppnås. KLAR
- Omorganisation av ledningsstruktur på Dalslands folkhögskola är genomförd vilket resulterat i att två biträdande rektorer anställts och att normtalet för enheten uppnås. KLAR
- Dialog om omorganisation av ledningsstruktur på Billströmska folkhögskolan pågår vilket leder till att normtalet för enheten uppnås under 2018. PÅGÅR

Arbetet genomförs enligt plan.

4.2 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro per skola

Sjukfrånvaro %	2016	2017	Förändring antal
3000 Kansliet	2,44%	0,54%	-1,90%
3100 Billströmska fhsk	5,18%	4,21%	-0,97%
3200 Dalsland fhsk	7,63%	11,76%	4,13%
3300 Fristad fhsk	5,22%	3,45%	-1,77%
3400 Grebbestads fhsk	9,62%	7,05%	-2,57%
3500 Göteborgs fhsk	3,63%	2,11%	-1,52%

Sjukfrånvaro %	2016	2017	Förändring antal
3600 Vara fhsk	4,71%	2,26%	-2,45%
Folkhögskolor	5,48%	4,53%	-0,95%

Genusfördelad sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro %	2016	2017	Förändring antal
Kvinnor	6,94%	5,54%	-1,40%
Män	2,75%	2,69%	-0,06%
Kön	5,48%	4,53%	-0,95%

Långtidssjukfrånvaro

Sjukfrånvaro % >60 dagar	2016	2017	Förändring antal
Kvinnor	65,67%	55,72%	-9,95%
Män	45,18%	45,45%	0,26%
Kön	62,07%	53,55%	-8,52%

Sjukfrånvaro per grupp

Sjukfrånvaro %	2016	2017	Förändring antal
G Rehabilitering och förebyggande	1,10%	0,47%	-0,64%
I Utbildning, kultur och fritid	4,67%	3,70%	-0,97%
J Teknik, hantverkare	4,19%	6,87%	2,68%
K Kök, städ, tvätt	9,85%	7,79%	-2,06%
L Administration	4,70%	3,87%	-0,83%
Huvudgrupp	5,48%	4,53%	-0,95%

Analys/kommentarer:

Den totala sjukfrånvaron fortsätter att sjunka inom förvaltningen, för både kvinnor och män. Minskningen är med 0,95 % jämfört med föregående år, från 5,48 % till 4,53 %. Av den totala sjukfrånvaron för perioden januari till december 2017 så är 53,55 % långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer). Det är en minskning med 8,52 % jämfört med samma period föregående år, då den låg på 62,07 %. Andelen långtidssjukfrånvaro har minskat för kvinnorna men ökat något för männen.

Att förvaltningens medarbetare mår bra och trivs syns också i HME (Hållbartmedarbetarengagemang) som är ett av resultaten som redovisas i medarbetarenkäten. Index redovisas i tre områden: motivation, ledarskap och styrning samt i ett totalindex. HME för 2017 är precis som tidigare år mycket positivt med högre värde inom samtliga områden jämfört med regionen totalt.

Förvaltningen har under 2016-2017 bedrivit arbete med hälsofrämjande ledarskap med stöd från Hälsan&Arbetslivet. Insatsen har varit fokuserad på att utveckla förvaltningens hälsofrämjande ledarskap med syfte att utveckla hälsofrämjande arbetsplatser. Under 2017 har insatsen fokuserat på ledningsgrupper på respektive folkhögskola och deras arbete med att konkretisera förvaltningens arbetsmiljömål och utveckla arbetsmiljöarbetet.

Sjukfrånvaron på Dalslands folkhögskola ligger fortsatt högt. Under 2017 har sjukfrånvaron kartlagts och aktiva åtgärder satts in samtidigt som ledningsorganisationen har förändrats bland annat i syfte om att ha en fysiskt närvarande chef tillgänglig. I sjukfrånvarostatistiken ser vidare att minskningen gäller samtliga grupper förutom gruppen för teknik och hantverk som ökat med 2,68%. Ökningen på gruppen teknik hantverk är liksom minskningen på gruppen kök, städ, tvätt kopplat till individnivå med pågående åtgärder.

4.3 Personalvolym, personalstruktur och personalkostnadsanalys

Anställningar per enhet

Anställningar	2016	2017	Förändring antal
3000 Kansliet	18	16	-2
3100 Billströmska fhsk	40	39	-1
3200 Dalsland fhsk	52	48	-4
3300 Fristad fhsk	60	57	-3
3400 Grebbestads fhsk	37	35	-2
3500 Göteborgs fhsk	70	63	-7
3600 Vara fhsk	41	43	2
Folkhögskolor	318	301	-17

Anställningar per anställningsform

Anställningar	2016	2017	Förändring antal
Tillsvidareanställd	239	241	2
Visstidsanställd	51	39	-12
Timavlönad	28	21	-7
Summa	318	301	-17

Totalt har antalet anställda (samtliga anställningsformer) minskat med 17 personer jämfört med 2016. Av dessa 17 personer är 14 kvinnor och 3 män. Antalet tillsvidareanställda har dock ökat med 2 personer medan det är antalet visstidsanställda och timavlönade som står för minskningen.

Anställningar per yrkesgrupp

Anställningar	2016	2017	Förändring antal
G Rehabilitering och förebyggande	2	2	0
I Utbildning, kultur och fritid	188	180	-8
J Teknik, hantverkare	19	18	-1
K Kök, städ, tvätt	57	52	-5
L Administration	52	49	-3
Huvudgrupp	318	301	-17

Statistik uppdelat på etikethuvudgrupp visat att minskningen av antalet anställda är fördelat över samtliga grupper förutom rehabilitering och förebyggande. Besparingsåtgärderna 2017 innefattade bland annat en mer återhållsam bemanning genom att framförallt visstidsanställningar avslutats.

Statistik för årsarbetare och nettoårsarbetare visar att antal årsarbetare har minskat med 12,84 och antal nettoårsarbetare har minskat med 12,95. Det betyder att det varit en faktisk minskning av antalet anställda och de anställdas sysselsättningsgrad (åa) samt av de anställdas tid i tjänst (netto åa).

Antalet ofrivilligt deltidanställda

Personalgrupp	Ofrivilligt deltidanställda			Tillsvidareanställda		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Rehabilitering och förebyggande	0	0	0	2	0	2
Utbildning, kultur och fritid	2	1	3	89	52	141
Teknik och hantverkare	0	1	1	2	13	15
Kök, städ, tvätt	0	0	0	38	2	40
Administration	0	0	0	29	14	43
Totalt	2	2	4	160	81	241

Andelen ofrivilliga deltidanställningar

Andelen ofrivilliga deltidsanställningar av tillsvidareanställda	2017-12	2016-12
Kvinnor	1,25%	2,50%
Män	2,46%	0,00%
Totalt	1,66%	1,70%

Förvaltningen har 241 medarbetare som tillsvidareanställda. Av dessa är 189 heltidsanställda och 52 personer deltidsanställda. Fyra medarbetare har anmält att de är ofrivilligt deltidsarbetslösa.

Ersättning OB, mertid och övertid

Belopp	2016	2017	Förändring antal	Förändring procent
4031 OB-tillägg	109 160	152 884	43 724	40,06%
4041 Mertid,komp, fyllnadstidersät	300 682	296 397	-4 285	-1,42%
4042 Enkel övertidersättning	44 218	67 771	23 554	53,27%
4043 Kvalificerad övertidersättnin	265 485	262 311	-3 174	-1,20%
Summa	719 544	779 363	59 819	8,31%

- Ersättningen för OB-tillägg har ökat med 43 724 kr jämfört med samma period föregående år, från 109 160 kr till 152 884 kr.
- Kostnad för mertid komp, fyllnadstiders. har minskat med 4 285 kr, från 300 682 januari-december 2016 till 296 397 kr januari-december 2017.
- Övertidersättningen har ökat totalt med 20 380 kr jämfört med föregående år, varav Enkel övertidersättning har ökat med 23 554 kr medan Kvalificerad övertidersättning har minskat med 3 174 kr.

Sammanställningen av kostnad för OB, mer- och övertid visar att befintlig personal arbetar mer. Ersättningen för obekvämt arbetstid ökar liksom enkel övertid, dvs. den extratid som görs i anslutning till ordinarie tid. Den kvalificerade övertiden minskar, dvs den ersättning som betalas ut då våra medarbetare tex. arbetar på helgen. Dessa siffror kan ha sin förklaring i att medarbetare i högre grad väljer att ta ut både OB-tillägg och enkel övertidersättning än tidigare år i enlighet med gällande avtal.

5 Ekonomiska förutsättningar

5.1 Ekonomiskt resultat

Under året har regionfullmäktige fattat beslut om att styrelsen för folkhögskolorna kan redovisa ett negativt resultat för verksamhetsåret på -2,7 mnkr. Vi bedömer att beslutet i fullmäktige hörsammat de påtryckningar som styrelsen för folkhögskolorna fört fram gällande verksamhetens ekonomiska situation. Det vi kallar strukturellt underskott härrör framförallt från ökade kostnader för IS/IT, regionens interna serviceöverenskommelse och hyreskostnader.

En ytterligare indikation om att styrelsens påtryckningar hörsammats är den utökade ram på +4,0 mnkr som styrelsen fått i budget 2018.

Det ekonomiska resultatet för 2017 blev -3,1 mnkr.

Styrelsen för folkhögskolorna har under året fattat beslut om åtgärder för att förbättra det ekonomiska resultatet.

Kommentarer till resultatsiffrorna:

- Driftbidrag från nämnd inom regionen är 300 tkr lägre än budgeterat beroende av en lägre mobilitetsersättning från kulturnämnd för 2017.
- Statsbidraget är 1,3 mnkr lägre än budgeterat främst beroende av mindre antal kurser kallade "svenska från dag ett" och mindre antal extraplatser än vad folkbildningsrådets preliminära beslutet i november 2016 gav. Samtidigt ökade statsbidraget för etableringskurser och förstärkningsbidrag gentemot budget.
- Hyresintäkter och försäljning av tjänster är lägre än budgeterat främst beroende av lägre deltagarintäkter i Vara och Billströmska till följd av lägre täckning av skolornas internat.
- De övriga bidrags positiva avvikelse mot budget härrör främst från högre projektintäkter.
- De övriga intäkternas lägre resultat beror av lägre mobilitetsersättning från andra regioner/landsting än budgeterat (-300 tkr).
- Personalkostnader, inklusive inhyrd personal samt verksamhetsanknutna tjänster är 800 tkr högre än budgeterat beroende av ökade kostnader för personal i Vara och Billströmska under hösten. I dessa siffror finns även ökade kostnader för flytt av lokaler i Trollhättan.
- Fastighetskostnaderna har ökat beror delvis av kostnader kopplat till hyreskostnader för ökad verksamhet.
- Materialkostnaderna är högre än budget med lägre än 2016. Till viss del är dessa kostnader knutna till inköp av undervisningsmaterial där avgifter från deltagare finansierar inköpen.
- Även om övriga kostnader minskar gentemot budget är de högre än 2016 (500 tkr). Här ser vi de ökade kostnaderna för IS/IT för folkhögskolorna.

5.1.1 AR05 RR-rapport Utförare regional utveckling

Årsvärden					
Resultaträkning (mnkr)	Utfall 1712	Budget 1712	Utfall 1612	Avvikelse budget/utfall	Förändring utfall/utfall %
Driftbidrag från nämnd inom regionen	56,8	57,1	55,8	-0,3	1,8%
Statsbidrag	97,7	99,0	91,5	-1,3	6,8%
Övriga erhållna bidrag	13,1	11,8	14,4	1,3	-8,8%
Biljettintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	
Försäljning av tjänster	26,7	27,0	19,2	-0,3	39,3%
Hyresintäkter	3,5	3,7	10,2	-0,2	-65,8%
Försäljning av material och varor	0,1	0,1	0,5	0,0	-84,6%
Övriga intäkter	2,2	2,6	3,2	-0,4	-31,3%
Verksamheten intäkter	200,1	201,3	194,7	-1,2	2,8%
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	-137,8	-139,7	-131,3	1,9	4,9%
Direkta trafik kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	
Verksamhetsanknutna tjänster	-6,2	-3,5	-5,5	-2,7	12,4%
Material och varor, inkl. förbrukningsmaterial	-10,6	-9,8	-12,0	-0,8	-12,0%
Lokal- och energikostnader	-35,5	-34,7	-33,6	-0,8	5,5%
Lämnade bidrag	0,0	0,0	-0,1	0,0	-45,5%
Övriga tjänster, inkl. konsultkostnader	-3,9	-3,7	-3,7	-0,2	5,0%
Övriga kostnader	-7,9	-8,4	-7,4	0,5	7,7%
Avskrivningar	-1,3	-1,4	-1,5	0,1	-12,7%
Verksamhetens kostnader	-203,2	-201,2	-195,1	-2,0	4,1%
Finansiella intäkter/kostnader m.m.	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	
Obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0	0,0	
Resultat	-3,1	0,0	-0,5	-3,1	

5.2 Åtgärder vid ekonomisk obalans

Under 2017 har styrelsen för folkhögskolorna fattat beslut om åtgärder för en ekonomi i balans. Beslutet innebar följande åtgärder:

Billströmska folkhögskolan

Minskar matematiklärartjänst med 40% under hösten 2017 och minskade resurser för städ/vaktmästeri/kök under sommaren hösten 2017 samt ökade avgifter för internatboende under hösten 2017.

Fristads folkhögskola

Ökade intäkter för ett projekt med Tyska arbetslösa ungdomar som bor och äter på Fristads folkhögskola, ej fortsatt samarbete med Borås stad kring bibliotekarie utan skolan fortsätter med obemannat bibliotek, minskad personalstyrka på SFI med 20% och utöka antal deltagare i SFI- och etableringsgrupperna.

Grebbestads folkhögskola

Minskade resurser för stöd och vaktmästeri under hösten 2017, minskade resurser på

lärarsidan med 40% på grund av pensionsavgång som inte helt ersätts under hösten 2017, begränsning av gästföreläsare under hösten 2017 samt att stenhantverkskursen startar inte under hösten 2017.

Göteborgs folkhögskola

Avslutar en av fyra klasser SFI och arbetar med tre klasser, hyresbesparingar för verksamheten samt ökad volymen av SMF verksamhet under hösten 2017

Vara folkhögskola

Ökade avgifter för internatboende, minskade resurser för kök/städ motsvarande 20%, minskade pedagogresurser motsvarande 10% samt ej utnyttja en timanställd SvA-lärare i Mariestad under hösten 2017.

Fullmäktiges beslut

Parallellt med åtgärderna har fullmäktige beslutat om styrelsen för folkhögskolorna har möjlighet att redovisa ett negativt resultat om -2,7 mnkr för verksamhetsåret.

Under november har i rapporter till styrelsen framkommit att resultatet kan understiga de "tillåtna" -2,7 mnkr. Resultatet för verksamhetsåret kan idag skrivas till -3,1 mnkr.

Ramökning för 2018

Den ramökning som styrelsen för folkhögskolorna fått inför verksamhetsåret 2018 ger en stabilare grund för ekonomin. Därför förbereds inga ytterligare åtgärder till följd av det negativa resultatet för 2017.

5.3 Eget kapital

Vid ingången av 2017 var det egna kapitalet 3 230 tkr. Styrelsen för folkhögskolorna har ansökt om att få nyttja sitt eget kapital under året. Den ansökan har avslagits.

5.4 Investeringar

Investeringar som gjorts under året beskrivs nedan.

Skola	Investering	Kostnad - tkr
Billströmska	Musikinstrument	58
Billströmska	Installation nätverksuttag	26
Billströmska	Datorer	81
Dalsland	Möbler till Trollhättan	183
Fristad	Kassasystem	39
Fristad	Möbler till nybygget	316
Grebbestad	Stenverktyg	61
Göteborg	Kaffemaskin	26
Göteborg	Installation datanät	120
Göteborg	Diskmaskin	33
Vara	Datorer	169
Summa		1112

6 Bokslutsdokument och noter

Bokslutsdokument RR KF BR			
Styrelsen för folkhögskolorna			
	Not	Utfall	Utfall
Resultaträkning		1712	1612
Verksamhetens intäkter	1	200 097	194 678
Verksamhetens kostnader	2	-201 880	-193 610
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-1 295	-1 484
Verksamhetens nettokostnader		-3 078	-416
Finansnetto	5	-69	-76
Erhållna/lämnade bidrag spec. beslut		0	0
Erhållna/lämnade regionbidrag		0	0
Obeskattade reserver (bolagen)		0	0
Årets resultat		-3 147	-492
	Not	Utfall	Utfall
Kassaflödesanalys		1712	1612
Löpande verksamhet			
Årets resultat		-3 147	-492
Investeringsbidrag		0	0
Avskrivningar	4	1 295	1 484
Utrangeringar/nedskrivningar		2	0
Reavinster/-förluster sålda anläggningstillgångar		0	0
Avsättningar		0	0
Obeskattade reserver (bolagen)		0	0
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital		-1 850	992
Förändring av rörelsekapital			
Ökning-/minskning+ av förråd		0	0
Ökning-/minskning+ av kortfristiga fordringar	15	1 371	-2 130
Ökning+/minskning- av kortfristiga skulder	19	1 345	930
Kassaflöde från löpande verksamhet		866	-208
Förändring av redovisningsprincip		0	0
Förändring av eget kapital		0	0
Korrigerig omklassificering anläggningstillgångar		0	0
Investeringsverksamhet			

Bokslutsdokument RR KF BR			
Investeringar	7	-1 112	-1 253
Momsjustering vid överlåtelse		0	0
Anläggningstillgångar överfört mellan enheter		0	0
Försäljningar anläggningstillgångar		0	0
Aktier och andelar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 112	-1 253
Finansieringsverksamhet			
Ökning-/minskning+ av långfristiga fordringar		0	0
Ökning+/minskning- av långfristiga skulder	18	-64	-172
Erhållna/lämnade bokslutsdispositioner		0	-400
Justering för årets aktiverade investeringsbidrag		0	0
Förändring aktiekapital		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-64	-572
ÅRETS KASSAFLÖDE		-310	-2 033
Ingående likvida medel och kortfristiga placeringar		4 443	6 476
Utgående likvida medel och kortfristiga placeringar		4 132	4 443
Kontroll av årets kassaflöde		-311	-2 033
Differens		-1	0
	Not	Utfall	Utfall
Balansräkning		1712	1612
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		0	0
Materiella anläggningstillgångar			
- byggnader och mark	10	1 537	1 746
- maskiner och inventarier	11	3 802	3 777
- pågående investeringar		0	0
Finansiella anläggningstillgångar		0	0
Summa anläggningstillgångar		5 339	5 523
Omsättningstillgångar			
Förråd		0	0
Kortfristiga fordringar	15	8 319	9 690
Kortfristiga placeringar		0	0
Likvida medel		4 132	4 443
Summa omsättningstillgångar		12 451	14 133
Summa tillgångar		17 790	19 656
Eget kapital			
Eget kapital		3 230	4 122
Bokslutsdispositioner		0	-400
Årets resultat		-3 147	-492
Summa eget kapital		83	3 230

Bokslutsdokument RR KF BR			
Avsättningar		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder	18	226	290
Kortfristiga skulder	19	17 481	16 136
Summa skulder		17 707	16 426
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		17 790	19 656
Redovisningen är upprättad enligt de anvisningar som lämnats från Västra Götalandsregionen. Anvisningarna bygger på kommunallagen, lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer utfärdade av Rådet för kommunal redovisning.			

830				
Styrelsen för folkhögskolorna				
Noter, tkr				
1. Verksamhetens intäkter	1712	1612		
Patientavgifter med mera	0	0		
Såld vård internt	0	0		
Såld vård externt	0	0		
Försäljning av tjänster, internt	2 133	3 094		
Försäljning av tjänster, externt	24 616	16 107		
Hysesintäkter	3 473	10 163		
Försäljning av material och varor, internt	6	0		
Försäljning av material och varor, externt	71	501		
Statsbidrag	97 710	91 469		
Investeringsbidrag	0	0		
Övriga bidrag, internt	65 082	64 519		
Övriga bidrag, externt	4 783	5 588		
Biljettintäkter	0	0		
Övriga intäkter, internt	105	877		
Övriga intäkter, externt	2 118	2 360		
Totalt	200 097	194 678		
2. Verksamhetens kostnader	1712	1612		
Personalkostnader	137 718	130 973		
Inhyrd personal, bemanningföretag	69	352		
Köpt vård internt	0	0		
Köpt vård externt	0	0		
Läkemedel	1	2		
Lämnade bidrag, internt	0	0		
Lämnade bidrag, externt	42	77		
Lokal- och energikostnader, internt	26 056	24 566		
Lokal- och energikostnader, externt	9 435	9 081		
Verksamhetsanknutna tjänster, internt	1 028	985		

830					
Verksamhetsanknutna tjänster, externt	5 139	4 502			
Material och varor, internt	1 034	1 005			
Material och varor ,externt	9 517	10 980			
Övriga tjänster, internt	3 635	3 339			
Övriga tjänster, externt	266	375			
Övriga kostnader, internt	2 450	2 101			
Övriga kostnader, externt	5 490	5 272			
Totalt	201 880	193 610			
3. Personalkostnader, detaljer	1712	1612			
Löner	94 057	89 482			
Övriga personalkostnader	2 626	2 828			
Sociala avgifter	41 035	38 663			
Pensionskostnader	0	0			
Totalt	137 718	130 973			
4. Avskrivningar och nedskrivningar	1712	1612			
Avskrivningar					
Immateriella anläggningstillgångar	0	0			
Byggnader och markanläggningar	209	209			
Maskiner och inventarier	1 086	1 275			
Fiansiell leasing maskiner och inventarier	0	0			
Totalt	1 295	1 484			
Nedskrivningar					
Immateriella anläggningstillgångar	0	0			
Byggnader och markanläggningar	0	0			
Maskiner och inventarier	0	0			
Totalt	0	0			
Totalt avskrivningar och nedskrivningar	1 295	1 484			
5. Finansnetto	1712	1612			
Finansiella intäkter					
Ränteintäkter, internt	0	0			
Ränteintäkter, externt	13	13			
Övriga finansiella intäkter, internt	0	0			
Övriga finansiella intäkter, externt	7	2			
Totalt	20	15			
Finansiella kostnader					
Räntekostnader, internt	10	12			
Räntekostnader, externt	2	4			
Övriga finansiella kostnader, internt	0	0			
Övriga finansiella kostnader, externt	77	75			
Totalt	89	91			
Totalt finansnetto	-69	-76			
6. Reavinster och reaförluster sålda anläggningstillgångar	1712	1612			
Reavinster fastigheter					

830					
Reavinster inventarier	0	0			
Momsjustering vid reavinst	0	0			
Totalt	0	0			
Reaförluster fastigheter					
Reaförluster inventarier	0	0			
Momsjustering vid reaförlust	0	0			
Totalt	0	0			
Netto reavinster/-förluster	0	0			
7. Investering i anläggningstillgångar	1712	1612			
Årets investering i immateriella anläggningstillgångar	0	0			
Årets investering i byggnader och mark	0	0			
Årets investering i maskiner och inventarier	1 112	1 253			
Årets investering, finansiell leasing maskiner och inventarier	0	0			
Årets pågående investering	0	0			
Totalt	1 112	1 253			
8. Försäljning anläggningstillgångar	1712	1612			
Försäljning byggnader och mark	0	0			
Försäljning maskiner och inventarier	0	0			
Totalt	0	0			
9. Immateriella anläggningstillgångar inklusive medicin-tekniska informationssystem	1712	1612			
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Vid årets början	0	0			
Nyanskaffningar	0	0			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	0	0			
Korrigerig anskaffningsvärde	0	0			
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	0	0			
Ackumulerade avskrivningar					
Vid årets början	0	0			
Årets avskrivning och nedskrivning	0	0			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	0	0			
Korrigeringar avskrivningar och nedskrivningar	0	0			
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	0			
Utgående restvärde	0	0			

830					
10. Byggnader och mark	1712	1612			
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Vid årets början	6 277	6 277			
Nyanskaffningar	0	0			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	0	0			
Korrigerig anskaffningsvärde	0	0			
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	6 277	6 277			
Ackumulerade avskrivningar					
Vid årets början	4 531	4 321			
Årets avskrivning och nedskrivning	209	210			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	0	0			
Korrigerig avskrivningar och nedskrivningar	0	0			
Utgående ackumulerade avskrivningar	4 740	4 531			
Utgående restvärde	1 537	1 746			
11. Maskiner och inventarier	1712	1612			
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Vid årets början	28 246	31 826			
Nyanskaffningar	1 112	1 253			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	3 337	-4 833			
Korrigerig anskaffningsvärde	0	0			
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	32 695	28 246			
Ackumulerade avskrivningar					
Vid årets början	24 469	28 026			
Årets avskrivning och nedskrivning	1 087	1 276			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	3 337	-4 833			
Korrigerig avskrivningar och nedskrivningar	0	0			
Utgående ackumulerade avskrivningar	28 893	24 469			
Utgående restvärde	3 802	3 777			
12. Finansiell leasing	1712	1612			
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Vid årets början	0	0			
Nyanskaffningar	0	0			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	0	0			

830					
Korrigerig anskaffningsvärde	0	0			
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	0	0			
Ackumulerade avskrivningar					
Vid årets början	0	0			
Årets avskrivning och nedskrivning	0	0			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	0	0			
Korrigerig avskrivningar och nedskrivningar	0	0			
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	0			
Utgående restvärde	0	0			
13. Pågående investeringar	1712	1612			
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Vid årets början	0	0			
Nyanskaffningar	0	0			
Omklassificeringar	0	0			
Överfört mellan enheter	0	0			
Försäljningar/utrangeringar	0	0			
Korrigerig anskaffningsvärde	0	0			
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	0	0			
14. Finansiella anläggningstillgångar	1712	1612			
Aktier och andelar	0	0			
Långfristiga fordringar, internt	0	0			
Långfristiga fordringar, externt	0	0			
Totalt	0	0			
15. Kortfristiga fordringar	1712	1612			
Kundfordringar, internt	0	0			
Kundfordringar, externt	2 467	2 729			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, internt	1 407	1 488			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, externt	2 721	3 613			
Övriga fordringar, internt	865	849			
Övriga fordringar, externt	859	1 011			
Totalt	8 319	9 690			
16. Kortfristiga placeringar	1712	1612			
Kortfristiga placeringar	0	0			
Totalt	0	0			
	Ingående	Årets	Årets	Återfört ej	Ianspråktaget
17. Övriga avsättningar	värde	avsättning	avsättning	utnyttjat	under året
Ange på raderna vad avsättningarna avser	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
Totalt	0	0	0	0	0
18. Långfristiga skulder	1712	1612			

830					
Långfristig skuld, investeringsbidrag	0	0			
Övriga långfristiga skulder, internt	226	290			
Övriga långfristiga skulder, externt	0	0			
Totalt	226	290			
19. Kortfristiga skulder	1712	1612			
Leverantörsskulder, internt	105	69			
Leverantörsskulder, externt	4 134	3 692			
Semesterskuld	5 541	5 545			
Löner, jour, beredskap, övertid	652	697			
Upplupna sociala avgifter	2 736	2 726			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, internt	292	155			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, externt	3 302	2 184			
Övriga kortfristiga skulder, internt	351	766			
Övriga kortfristiga skulder, externt	368	302			
Totalt	17 481	16 136			
20. Övriga ansvars- och borgensförbindelser	1712	1612			
Ange i text vad ansvars- och borgensförbindelserna avser					
(noten avser hel- och delägda bolag)					
Totalt	0	0			

7 Övrig rapportering

7.1 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse

Rapport kulturnämndens uppdrag

Mål 1 Folkhögskolorna är en väl utvecklad resurs för att sprida folkbildning i hela Västra Götaland och spegla mångfalden i samhället.

Resultat

Under 2017 har folkhögskolorna fortsatt att vara ett attraktivt alternativ för vuxna som vill studera. Genom den geografiska spridningen i regionen har skolorna varit tillgängliga för många. Fem av skolorna har dessutom internat vilket ytterligare skapar tillgänglighet. Det varierade utbudet av folkhögskolekurser och uppdragsutbildningar har gjort det möjligt att spegla mångfalden i samhället. Förutom de långa läsårskurserna har Västra Götalandsregionens folkhögskolor genomfört en omfattande sommar- och kortkursverksamhet vilket ytterligare bidragit till spridning av folkbildning i hela Västra Götaland. För att utveckla folkhögskolorna som resurs i Västra Götaland har under 2017 ett arbete inletts för att förbättra och förtydliga kommunikationen med andra aktörer och presumtiva deltagare. Andra aktörer är exempelvis Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsenheter, studievägledare och Försäkringskassan.

Insatserna under 2017 bidrar till förbättrad kommunikation med försäkringskassa arbetsförmedling, arbetsmarknadsenheter och studievägledare. Vi ser dock att våra ansträngningar inte leder till konkreta resultat eftersom de ofta är personbundna och vid personalomsättningar hos våra kontakter förändras möjligheter till bra kommunikation. Vi ser att vi har deltagare på skolornas kurser, som kanske annars inte haft möjlighet eller känt till möjligheten att studera på folkhögskola. Detta trots att arbetsmarknaden är god och många av våra presumtiva deltagare väljer arbete framför studier.

Delaktigheten i miljöarbetet ökar hos såväl deltagare som personal. Antal konkreta aktiviteter som visar att varje individ enkelt kan göra en insats ökar. Förvaltningen har startat upp arbetet med att alla skolor ska ha möjlighet att introducerats till en modell för det systematiska miljöarbetet med tydliga kopplingar till det pedagogiska arbetet.

Fler deltagare blir involverade i kulturlivet och sprider kunskaper om kulturens möjligheter. Dessutom är det många deltagare som söker och kommer in på högskoleutbildningar inom det estetiska området.

Mål 2 Folkhögskolorna är väl utvecklade resurser för Västra Götalandsregionen och kommuner i arbetet med kompetensförsörjningen.

Resultat

Förvaltningen har fortsatt sitt arbete med en mängd nätverk på kommunal, delregional, regional, nationell och internationell nivå. Nätverken har sträckt sig över kommunala vuxenutbildningsförvaltningar, den delregionala kompetensplattformen i Fyrbodalen, SYVnätverk, bildningsförbund, studieförbund, samordningsförbund, civilsamhällets små och stora aktörer. Viktiga aktörer för att nå ut med resurserna i kommuner är (förutom

kommunen) arbetsförmedling och försäkringskassa. Arbete med att utveckla dessa samarbeten har pågått, främst inom det projekt som förvaltningen driver tillsammans med regional utvecklingsnämnd och personalstrategiska i Västra Götalandsregionen. Dessutom förstärks kommunikationen med aktörer som Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan enligt beskrivningen under Mål 1.

Under 2017 har folkhögskolorna utvecklat samarbete med olika aktörer som har lett till att fler medborgare blivit eller på sikt kan bli anställningsbara i såväl regionala och kommunala verksamheter som privata företag.

Folkhögskolorna har bidragit till bättre möjligheter till kompetensförsörjning i Norra Bohuslän.

Många individer har fått möjlighet att förkovra sig inom det kulturella området och det har lett till yrkesutbildningar inom området eller möjligheter till ett rikt liv med kulturaktiviteter som fritidssyssla.

Mål 3 Folkhögskolorna är en väl utvecklad resurs för samverkan med föreningslivet och civilsamhället i hela Västra Götaland.

Folkhögskolorna har under 2017 fortsatt att samverka med civilsamhällets aktörer genom att:

- Driva samverkanskurser
- Medverka i arbetsgrupper
- Anordna konserter i samverkan
- Anordna utställningar i samverkan
- Anordna teaterverksamhet i samverkan
- Öppna skolans lokaler för civilsamhällets aktörer

Som ett resultat av det arbete och den resurs folkhögskolorna varit under 2017 ser vi att:

- Samverkanspartens medlemmar har fått möjlighet till bildning
- Vi har utvecklat skolans arbete såväl som medlemmar i arbetsgruppens arbete
- Detta har gett deltagare och närsamhället bland mycket annat ett rikt kulturutbud
- Vi har bidragit till att möjliggöra föreningar och organisationers önskan om att driva sin verksamhet

Mål 4 Folkhögskolorna ska bibehålla och öka antalet deltagare som läser vidare på högskola och universitet.

Folkhögskolorna har fått en stor ny målgrupp för allmän kurs förutom unga vuxna som behöver en andra chans till att slutföra studier på gymnasienivå. Många av de flyktingarna som har kommit till Sverige de senaste åren och som nu har fått uppehållstillstånd har kort skolbakgrund från sina hemländer. Efter slutförd SFI (Svenska för invandrare) behöver de i första hand läsa in grundskolekompetens för att sedan kunna påbörja studier på gymnasienivå. Högskolan är ett avlägset mål för denna målgrupp, men grundskolekompetens är en nödvändighet för att överhuvudtaget ha någon chans att etablera sig i det svenska samhället. Därför satsar några av folkhögskolorna särskilt på att erbjuda allmän kurs på grundskolenivå där särskild hänsyn tas till deltagarnas andraspråksbakgrund. Så som behoven i samhället och deltagarunderlaget för folkhögskolorna ser ut i nuläge, är detta en viktig satsning såväl för individerna som för samhället. Förhoppningen är att dessa deltagare upptäcker sin förmåga

och sitt intresse för studier under grundskolekursen, och att folkhögskolan kan inspirera dem till att fortsätta studera på gymnasienivå och så småningom högskolenivå. I förlängningen skulle alltså allmän kurs på grundskolenivå för invandrare med kortare skolbakgrund kunna leda till att minska den sociala snedrekryteringen till universitet och högskola.

Folkhögskolorna har under 2017 fortsatt med det kursutbud som skolorna haft under de senaste åren med några få förändringar.

Vi ser att utvecklingen inom målområdet kan exemplifieras så här:

- Fristads folkhögskolas kurs inom park och trädgård har breddat utbudet och vidareprofilerar skolans miljöprofil och gett nya grupper möjlighet till folkbildning.
- Fristads folkhögskolas kurs inom grönyteskötsel och ekologisk odling har förstärkt skolans miljöprofil och gett nya grupper, som t ex yrkesbytare, möjlighet till folkbildning.
- Grebbestads folkhögskolas Stenhantverksutbildning har inte kunnat bredda utbudet av hantverksutbildningar i norra Bohuslän eftersom besparingar gjort att kursen inte startat under 2017.
- Folkhögskolorna har fortsatt att utvecklat deltagarstöd för deltagare i behov av det. Detta trots att de resurser som finns inte täcker de behov som finns.
- De studerande på folkhögskolornas estetiska kurser ges möjlighet till att konkurrera till högre utbildningar inom sitt utbildningsområde
- Studerande på folkhögskolornas allmänna kurs går i viss utsträckning vidare till studier på högskola/universitet.

Mål 5 Folkhögskolorna bedriver eftertraktade eftergymnasiala utbildningar med hög kvalitet inom det estetiska området i allmänhet och inom film, hantverk och musik i synnerhet.

Folkhögskolorna i folkhögskoleförvaltningen har fortsatt att driva kurser inom kulturområdet på olika nivå. Allt från intressenivå som inriktningar av allmän kurs men också som specialutbildningar inom specifika områden.

- Deltagare på kurserna har getts möjlighet att utöva och uppleva en konstform dess uttryck och möjligheter.
- Folkhögskolorna har bidragit till att utveckla varje deltagare så långt den har haft möjlighet och vilja att nå inom sin profession
- Deltagarna på allmän kurs har i viss utsträckning upptäckt sina förmågor och sitt intresse för det estetiska och i vissa delar inspireras till fortsatta studier inom det estetiska området på eftergymnasial nivå.
- Deltagare med funktionsvariation har fått stärkt självförtroende genom de estetiska processerna och upptäckt glädjen i och sin förmåga att skapa. Detta har lett till fortsatt skapande och därmed högre livskvalité även efter avslutad kurs.

Detaljerad ekonomisk redovisning.

Personalkostnader				
Enhet	Personalkostnad år 2017	Personalkostnad prognos aug	Personalkostnad prognos okt	Diff aug-utfall
Billströmska	18 079	17 753	18 163	326
Dalsland	20 031	20 603	20 175	-572
Fristad	23 114	23 618	23 279	-504
Grebbestad	13 703	13 501	13 702	202
Göteborg	28 712	28 752	28 752	-40
Vara	20 750	20 478	20 643	272
Kansli	13 328	13 089	13 362	239
Summa	137 717	137 794	138 076	-77

Vi ser att totalt sett är personalkostnaderna något lägre än vid augustiprognosen även om förvaltningens olika enheters resultat varierar.

- Kansliets personalkostnadsökning härrör från projekt och finansieras med ökade projektintäkter.
- Fristad och Göteborg har varit återhållsamma i bemanning.
- Delar av Dalslands kostnadsminskning kommer av en inhyrd ledningstjänst under hösten som bokförs under annan kostnad.
- Billströmska ökade kostnader härrör från timanställningar som inte fanns med i underlaget för prognosen i augusti samt ökade kostnader för ledningsfunktion under hösten.
- Vara och Grebbestads ökade kostnader kommer i huvudsak av timanställningar.

Intäkter i tkr:	Billströmska	Dalsland	Fristad	Grebbestad	Göteborg	Vara	Utfall 2017
Statsbidrag	8 794	9 486	10 475	7 293	15 584	8 862	60 494
Personalanknutna statsbidrag	261	359	968	47	283	804	2 722
Förstärkningsbidrag	801	1 050	3 529	696	3 899	836	10 811
Språkschablon	-32	691	1 608	37	700	210	3 214
Handikappanslag (tillägg)	639	658	452	21	1 114	1 400	4 284
SMF	0	373	163	0	1 542	602	2 680
Extra platser allmän- och särskild kurs	572	1 341	0	80	1 448	793	4 234
Etableringskurs (nyanlända)	0	2 352	2 588	1 081	1 666	661	8 348
Svenska från dag 1	0	733	0	0	0	189	922
Summa statsbidrag	11 035	17 043	19 783	9 255	26 236	14 357	97 709

Intäkter i tkr:	Utfall 2017	Prognos aug	Diff utfall - aug	Budget 2017	Diff Utfall - Budget
Statsbidrag	60494	60322	172	60817	-323
Personalanknutna statsbidrag	2722	2538	184	2720	2
Förstärkningsbidrag	10811	10983	-172	9048	1763
Språkschablon	3214	2201	1013	1668	1546
Handikappanslag (tillägg)	4284	5119	-835	4238	46
SMF	2680	2796	-116	3654	-974
Extra platser allmän- och särskild kurs	4234	4291	-57	5861	-1627
Etableringskurs (nyanlända)	8348	7148	1200	7450	898
Svenska från dag 1	922	281	641	3510	-2588
Summa statsbidrag	97709	95679	2030	98966	-1257

Statsbidragsutfallet under 2017 blev 97,7 mnkr vilket är 1,3 mnkr lägre än budgeterat. Utfallet per område varierar mellan enheter och verksamhetsdel.

- Förstärkningsbidraget är högre än budgeterat beroende av större fokus på ansökningarna av stödet från alla skolor
- Språkschablonen är också högre beroende av de deltagargrupper vi har på skolorna även om resultatet är lägre än vad prognosen i augusti sa.
- Antalet SMF-kurser är mycket lägre än budget utslutande beroende av arbetsförmedlingens ej anvisade deltagare till kurser.
- Folkhögskolorna fick inte de antal extra platser som det preliminära beslutet från FBR visade på i november 2016. En omfördelning av antalet extra platser gjordes i februari 2017 som ledde till denna förändring.
- Fler etableringskurser blev av än vi vågade budgetera för.
- Vi ser ett stort tapp när det gäller Svenska från dag ett gentemot budget. Detta har sin förklaring i den fördelning av platser i denna kursform som folkbildningsrådet gjorde 2017.